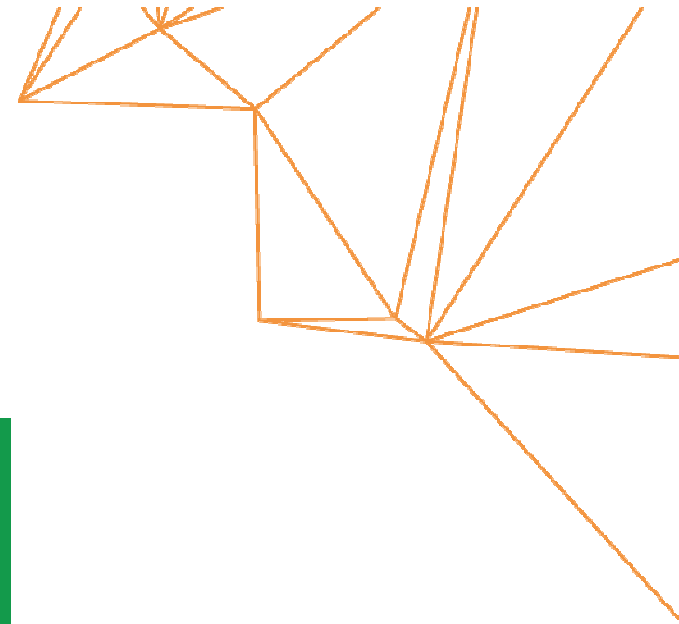

Välkomna!

Livscykelperspektiv – ett fokusområde i
Smart Built Environment

Resultatredovisning 2019-01-17

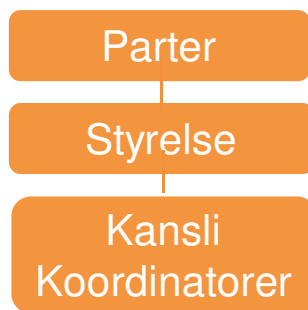
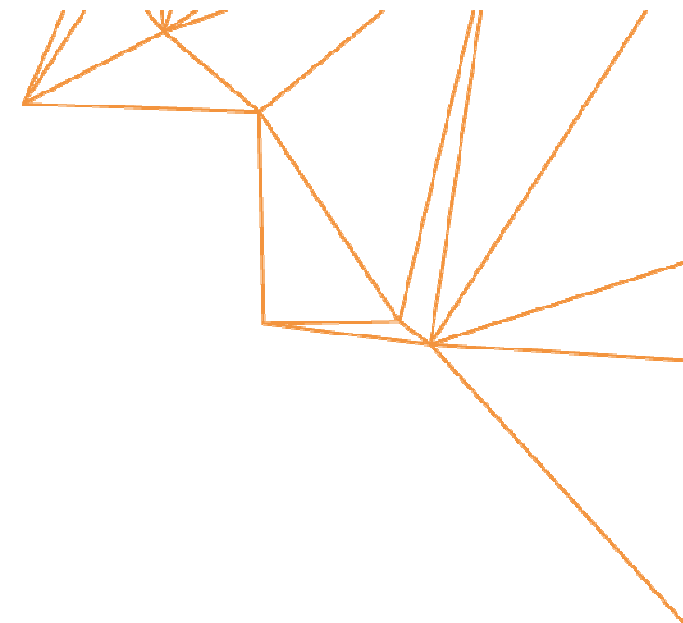
SMART BUILT
ENVIRONMENT

Vad är Smart Built Environment?

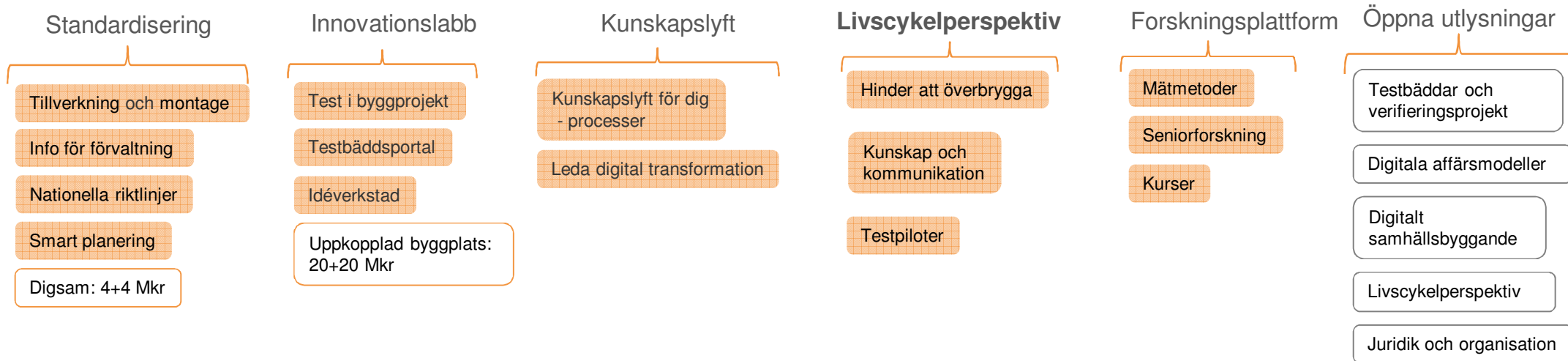
- Ett 12-årigt strategiskt Fol-program 2016 – 2028
- 100 + 100 Mkr för en startperiod till och med 2018
- 130 + 130 Mkr för period 2019-2021
- Kansli hos IQ Samhällsbyggnad
- Cirka 60 företag och organisationer som parter

Smart Built Environment – 2016 - 2018

Strategiska projekt och öppna utlysningar

Folkhem

white

SKANSKA

Stockholmshem

Vilma

Program Smart Built Livscykelperspektiv 2019-01-17, förmiddag

09.45-10.05	Inledning och tillbakablick	Kajsa Byfors Jeanette Sveder Lundin
10.05-10.45	Hur sparar vi pengar och miljö med hjälp av digitalisering - panelsamtal	Moderator: Jeanette Sveder Lundin Mikael Törnkvist, Trafikverket Peter Albinson, Boverket Kristina Gabrielli, Smart Built Environment Thomas Olofsson, LTU Tomas Alsmarker, BoKlok
10.50-11.15	Summering del 1 – hinder vi har klarat av	Martin Erlandsson, IVL
11.15-12.00	Testpiloter Infrastruktur – korta presentationer och panelsamtal	Ulf Wiklund, Tyréns Larissa Strömberg, NCC Gustav Sandqvist, Skanska
12.00-13.00	<i>Lunch</i>	

Program Smart Built Livscykelerspektiv 2019-01-17, eftermiddag

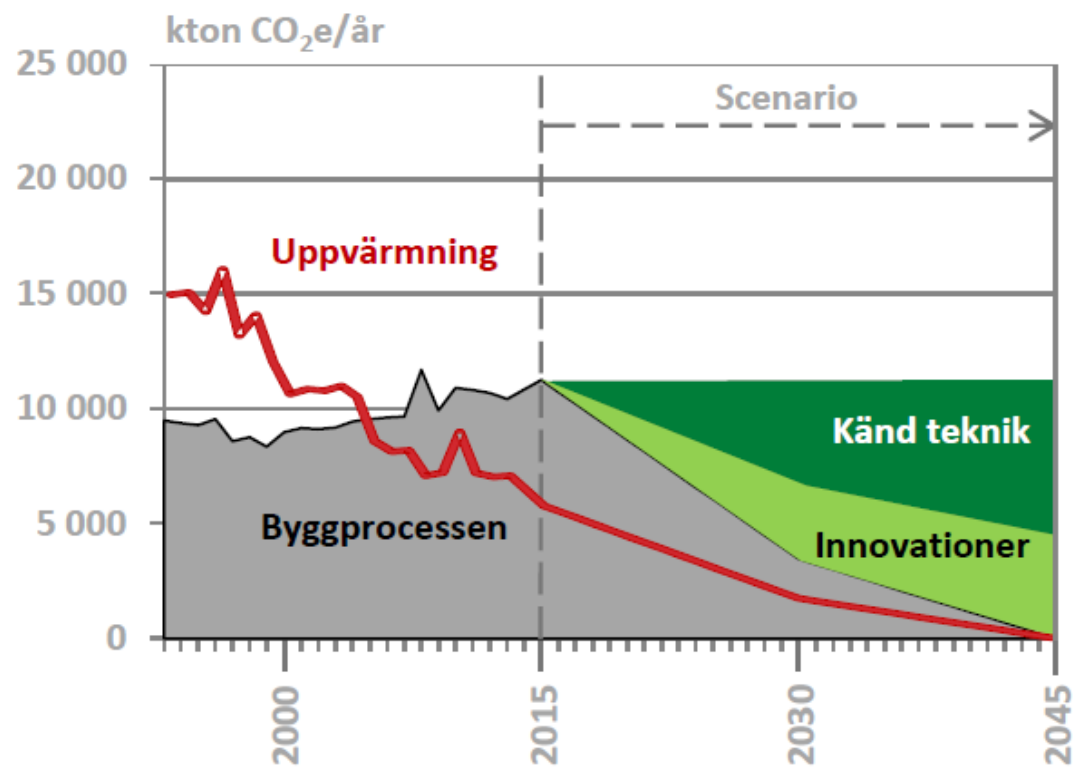
13.00-14.20	Testpiloter hus – korta presentationer och panelsamtal	Niklas Eriksson, White Fred Andersson, Elecosoft/Ulf Wiklund, Tyréns Johanna Wikander, Stockholmshem Helena Ulfsparre, Familjebostäder Hanna Ljungstedt, Göteborgs stad Anders Ejlertsson, IVL Eva Lindqvist, JM Jeanette Sveder Lundin, Skanska
14.20-14.30	Testpilot Prefabricerade betongelement	Christoffer Jonsson, Strusoft
14.30-15.00	<i>Kaffe och Reflektion – Vad har vi lärt oss?</i>	
15.00-15.05	Summering – Vad har vi lärt oss?	Jeanette Sveder Lundin
15.05-15.15	Processer och mognad – icke tekniska barriärer	Sofia Lidelöw, LTU Anders Ejlertsson, IVL
15.15-16.15	Nytta och fortsatt utveckling – inspel från omvärlden, t.ex.: - Vad har vi bidragit med internationellt? - Vad händer med digitala EPD'er? - Vad händer med CoClass? - Vad händer med artikel ID? - Nya standarder mm. - Hur kan man hitta resultat från projekten?	Sebastian Welling Martin Erlandsson Klas Eckerberg Christer Green Martin Erlandsson Kajsa Byfors
16.15-16.30	Avslutning	Kajsa Byfors

En liten tillbakablick....

Utsläpp av växthusgaser från byggsektorn

M. Erlandsson m fl. 2018

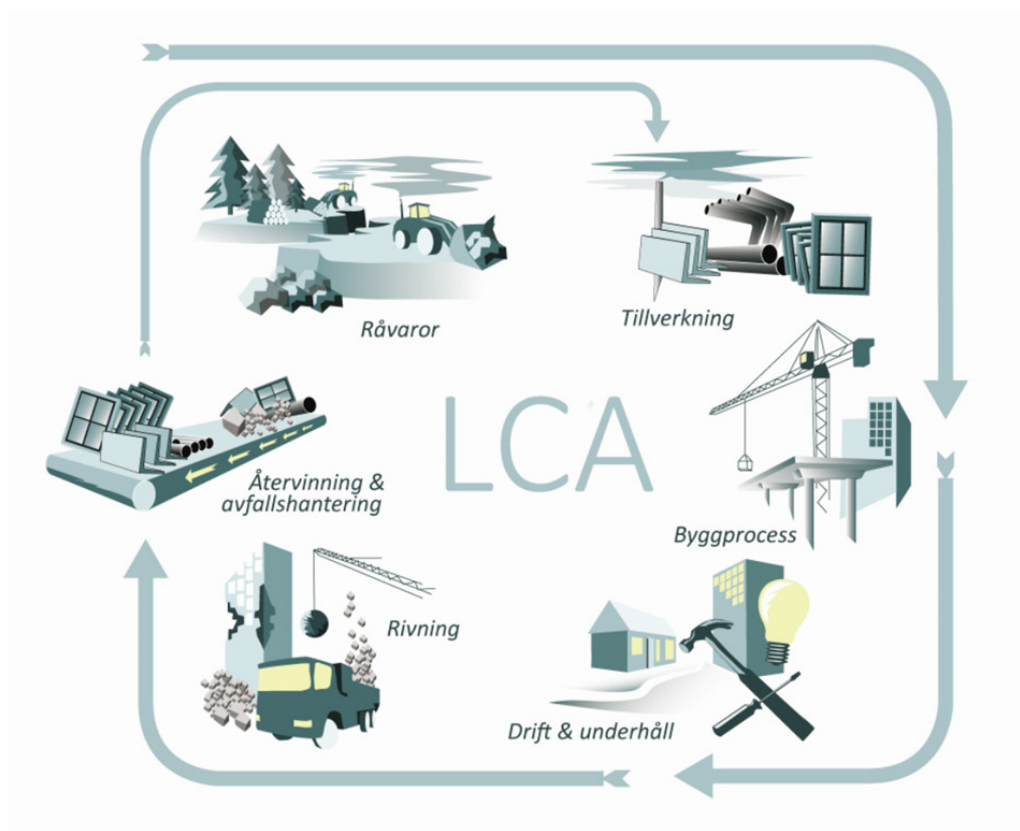
Mål:

Minska miljöpåverkan från byggnadsverkets livscykel

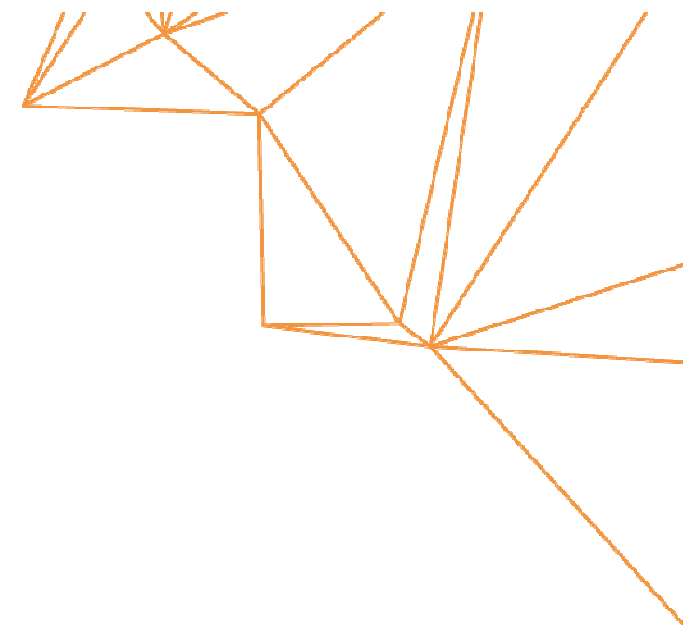
Medel:

Miljöpåverkan ingår i befintliga processer och befintlig information

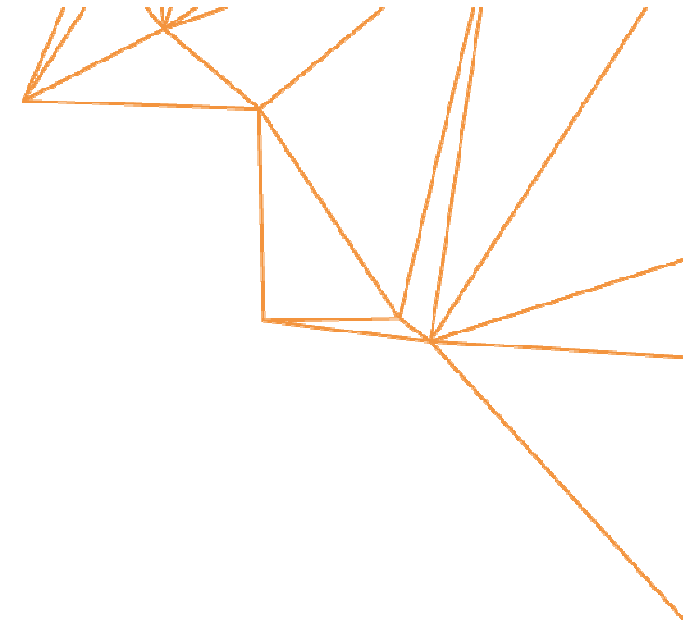
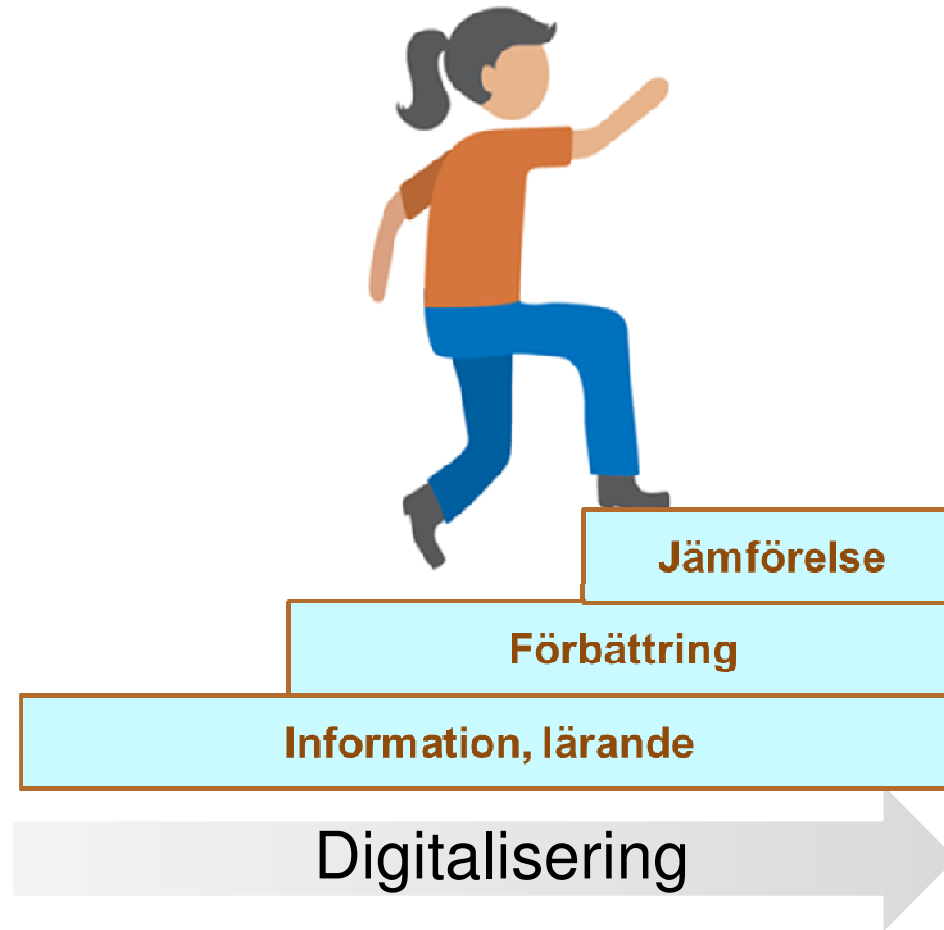
Metod: Digital livscykelanalys (LCA)

Vägledning om LCA. Illustration: Boverket / Sweco

LCA med olika syften

SMART BUILT
ENVIRONMENT

Utgångspunkt:

1. Miljöprestanda är en egenskap bland andra
2. Förbättringar görs samtidigt som man säkerställer att alla andra funktionella krav också uppfylls
3. Optimeringar görs utgående från byggnadsverkets förutsättningar.

Hur har vi gjort?

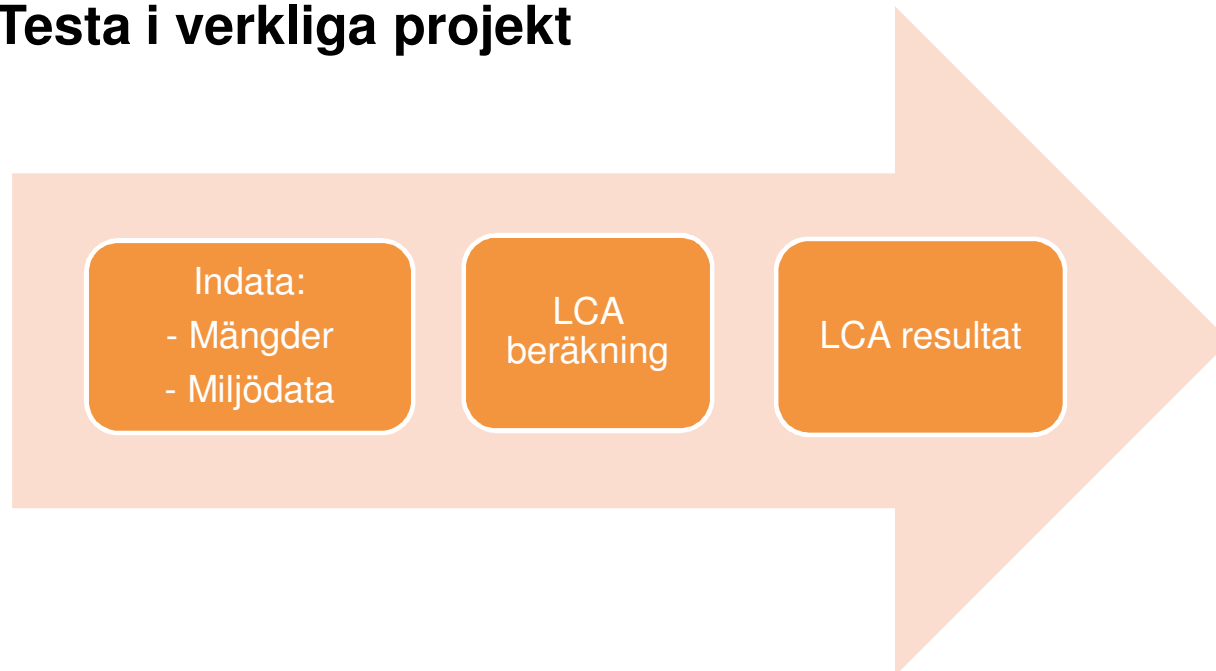
1. Utgått från:

- Befintliga modeller, system och verktyg
- Kunskap om LCA
- Kunskap om digital hantering och förflyttning av data

Förstå och dela kunskap med andra

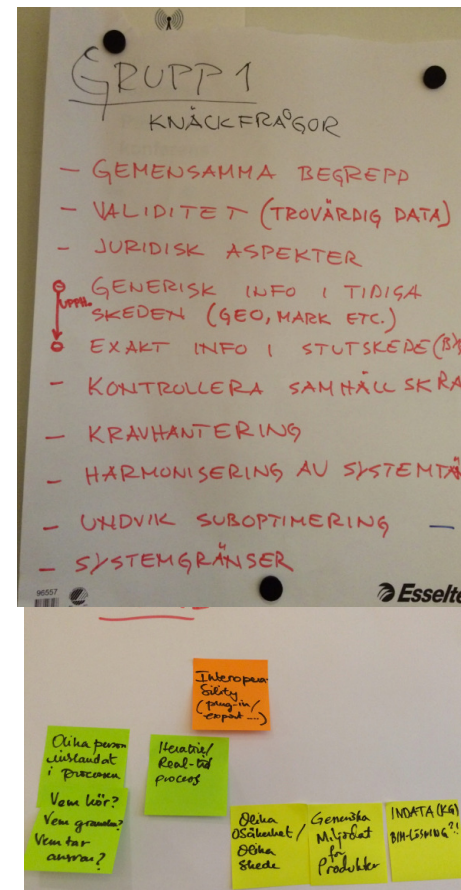
2. Testa i verkliga projekt

SMART BUILT ENVIRONMENT

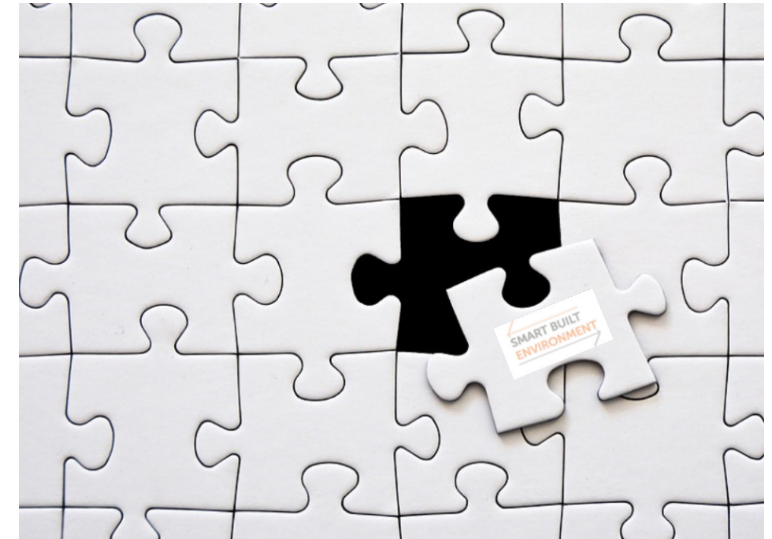
Workshop juni 2016

- Knäckfrågor

Strategiska projekt

- Hinder att överbrygga
- Testpiloter
- Kunskap och kommunikation

+ sbuf medel, utökade medel från öppna utlysningar,
vidareutveckling

Kunskapsspridning/workshops

- Uppstartsdag mars 2017 *CoClass, GTIN, mm.*
- Seminarium- LCA seminarium okt 2017, – *rapportering från hinder att överbrygga, digitala format, inspel från Norge, Trafikverket, Boverket, och LCA arbete i Europa*
- Seminarium jan. 2018 – *bland annat digitala miljödata, klassificeringar och produktval, rundabordsamtal*
- Seminarium/workshop juni 2018 *digitala EPD:er, erfarenheter från piloter, workshop.*

SBUF

 SMART BUILT
ENVIRONMENT

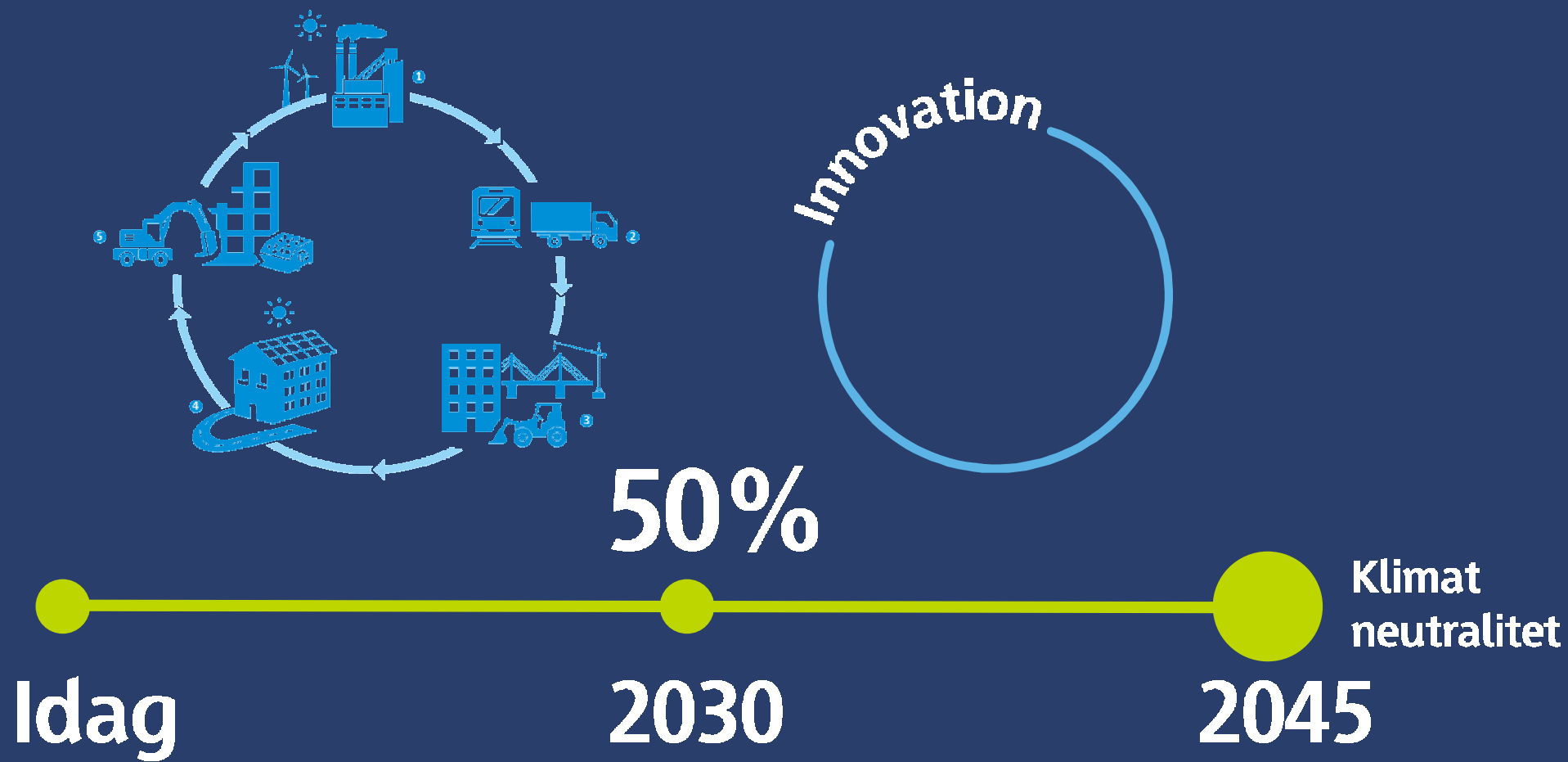

Nations Unies
Conférence sur les Énergies Propres et les Technologies 2015
Paris, France

FÄRDPLAN FÖR
FOSSILFRI KONKURRENSKRAFT

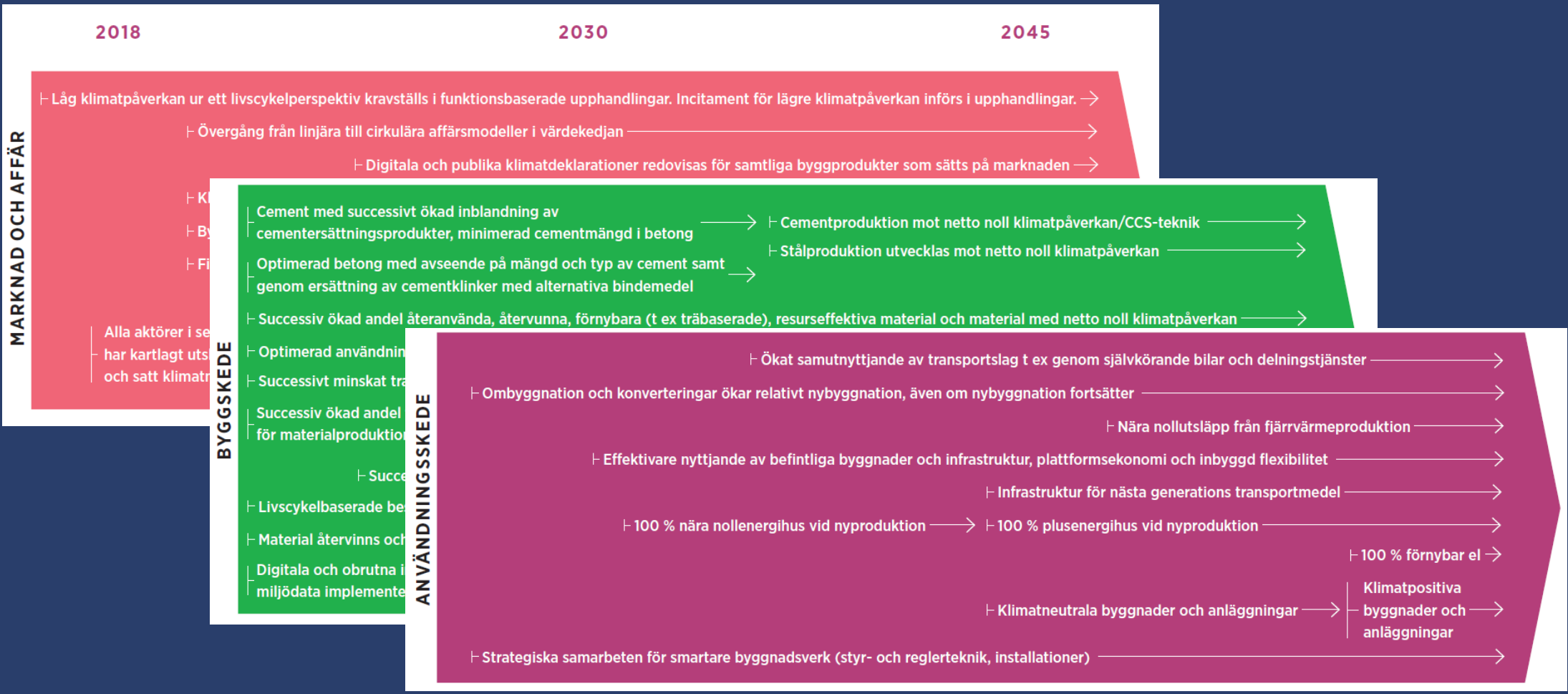
Bygg- och anläggningssektorn

FossilFree
Energy

Färdplan för en klimatneutral värdekedja i bygg- och anläggningssektorn 2045

Resan mot klimatneutralitet 2018-2045

Dokumentationssystem för byggprodukter

Regler om loggbok för vissa nya
byggnader och anläggningar

Klimatdeklaration av byggnader

Förslag på metod och regler
Slutrapport

Hur kan vi spara pengar och miljö med digitalisering?

Mikael Törnkvist, BIM strateg, Trafikverket

Peter Albinson, projektledare, Boverket

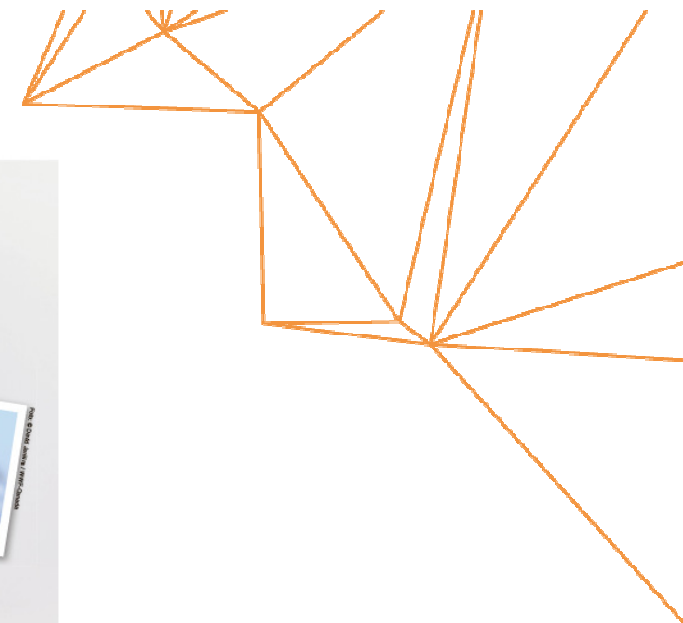
Thomas Olofsson, professor, byggteknik, LTU

Tomas Alsmarker, designchef BoKlok

Kristina Gabriellii, tf programchef, Smart Built Environment

Tack!

Vi har skickat ett bidrag till WWF

Del 1 – Hinder vi har klarat av

Martin Erlandsson

Delprojekt som igår i del 1

1.1a (SBUF – ”Badrumspilot”)

1.1b Begreppsdatabas (Projektengagemang)

1.1c Klassificeringar och id (Projektengagemang)

1.2 Digitalt format EPD/LCA (IVL/Anna)

1.3 Gemensam digital generisk kalkyl och resursregister
(Åkej/Jan-Anders)

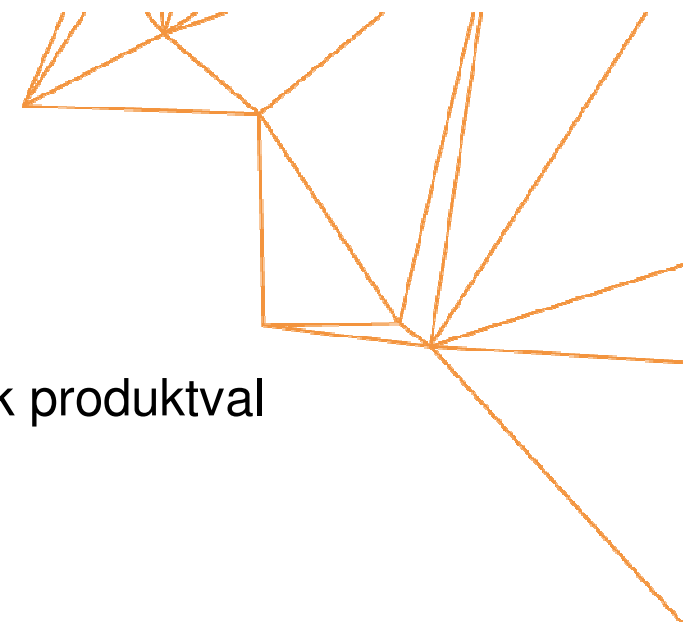
1.4 Dokumentation och datakvalitesrapport (IVL/Martin)

1.5/2.7 Digitalisering av Byggsektorns Miljöberäkningsverktyg

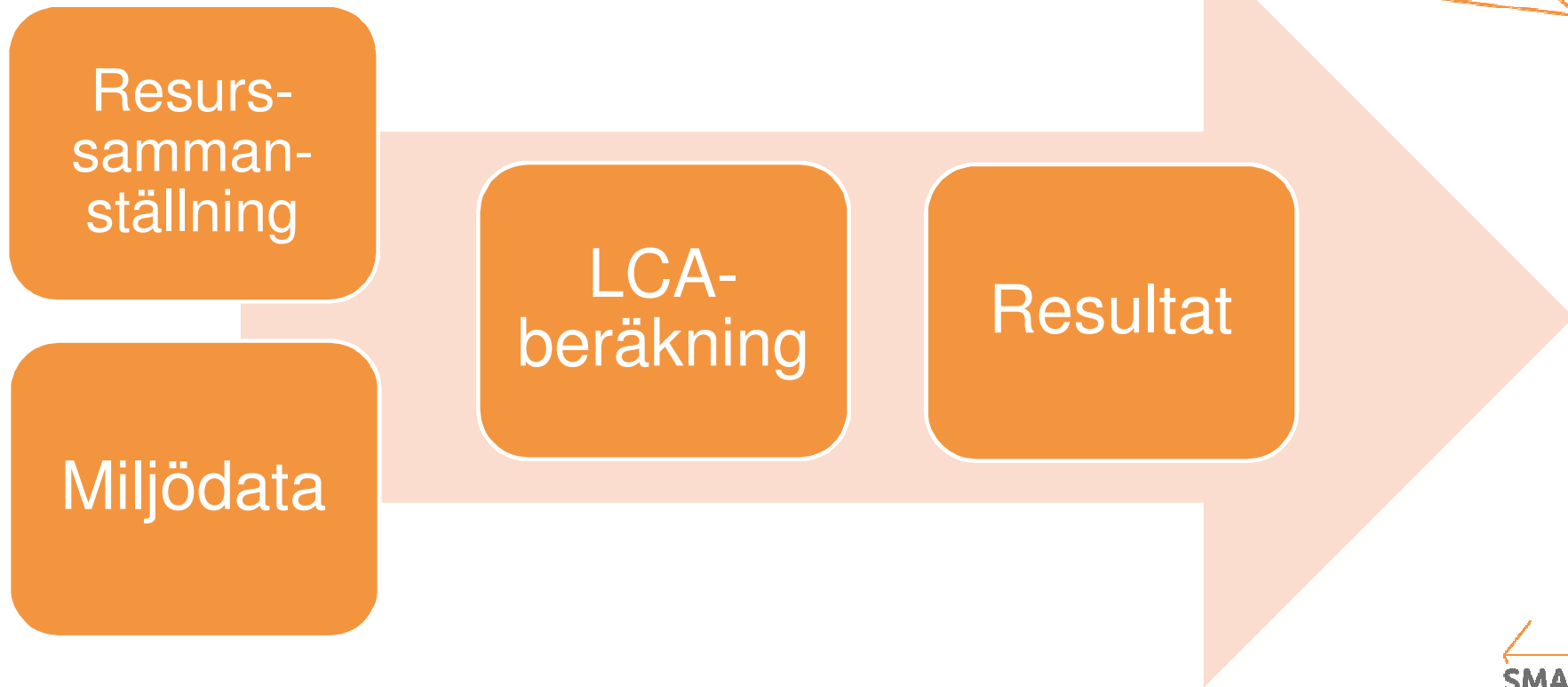
1.X SBE+EPD+SBE, omallokering från 1.1b (IVL/Martin)

Vad finns framme att testa?

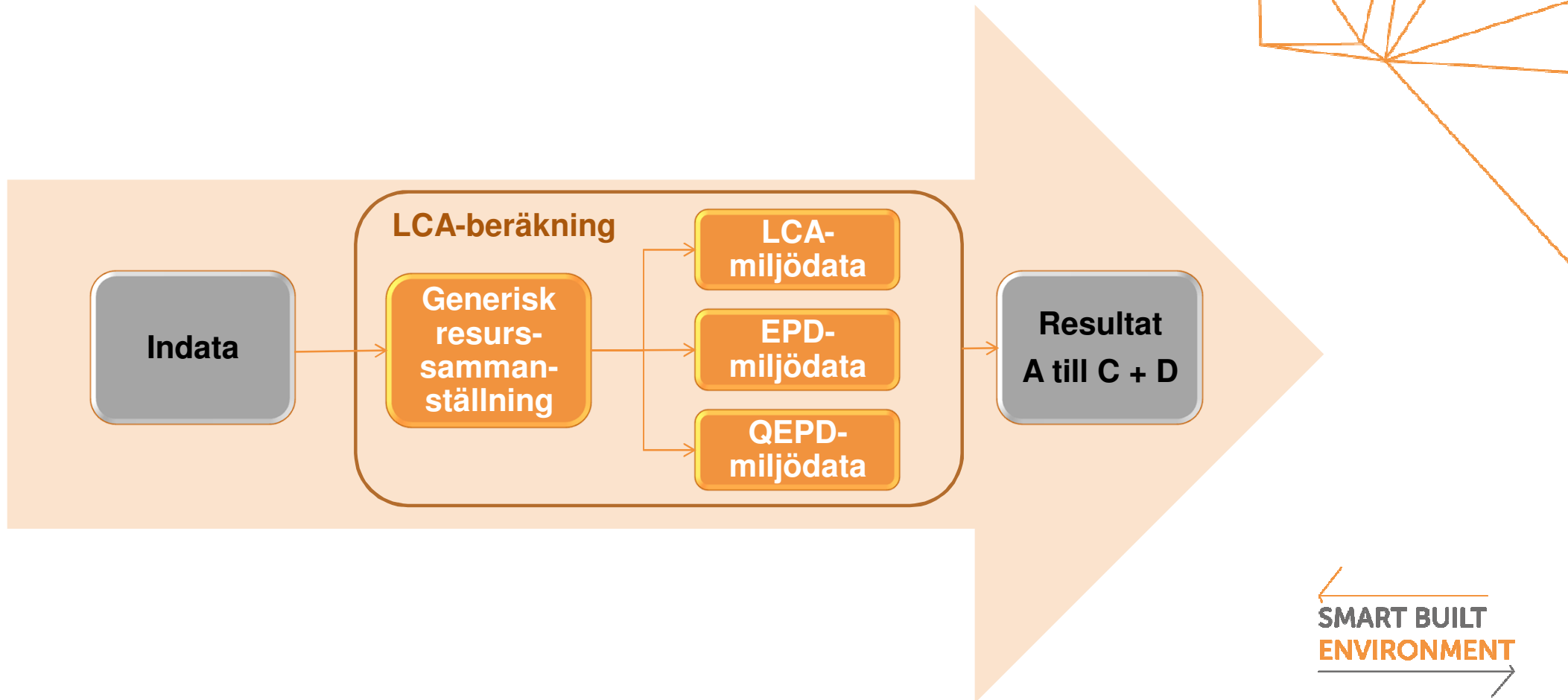
- ✓ 1. Processtänkande:
Miljöval samtidigt som produktval - från generisk till specifik produktval
- ✓ 2. Indata:
Gemensamt format för resurssammanställning (RS)/indata
- ✓ 3. Resultat:
Digitalformat för LCA-resultat och RS
- ✓ 4. Förenkla informationsflödet:
Resurshubben, generiska resurser och ID
- ✓ 5. Digitalt format för EPD/LCA-miljödata
- ✓ 6. *Kvalitetsdokumentation EPD och LCA*
- ✓ 7. Gemensamma begrepp, bidrag till nationella riktlinjer
- ✓ 8. *Digitalisering av BM*
- ✓ 9. *Kravspecifikation - systemleverantörer*

Smart Built Environment livscykelperspektiv: Vad vill vi hantera digital?

Arbetsflöde

Indata:

Export från ett befintligt verktyg eller integrerat i detta

De digitala underlags data som behövs för en LCA får vi från normalt från en **digital modell** som kan vara objektsbaserad (**BIM**) eller någon annan digital representation av verkligheten eller en **byggkostnadskalkylverktyg** exempelvis. Resultatet kan vi få via en webbtjänst eller vilket är vanligare idag som en fil i ett definierat format såsom;

- sbXML
- Ifc
- XML, xls ...

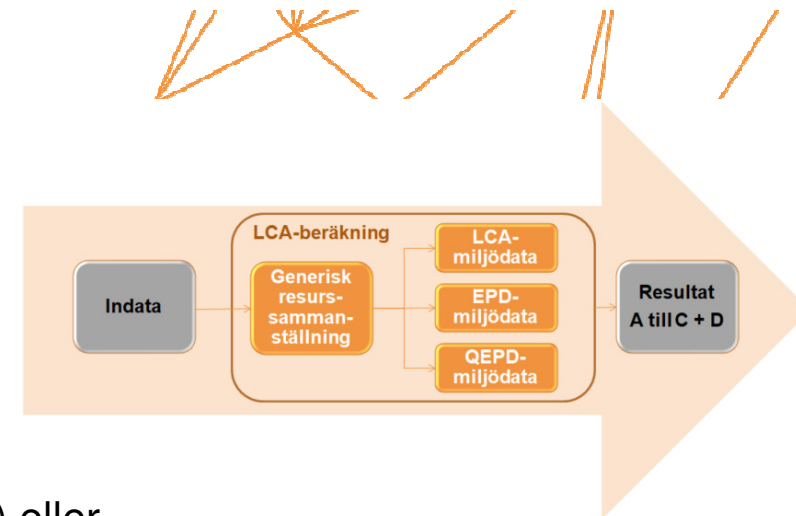

SBE LC: Vi utgår ifrån att indata kommer från olika datakällor men har en önskan om att exporten innehåller resurser med unika ID (SBE_GUID), byggdelar osv enligt CoClass eller annan metod. Vi noterar att idag är SBEF byggdelar vanligast för byggnader och SBSAB96:PR för anläggningar.

*SBE resurshub m. gem.
SBE resurs-GUID
SBEsbXML
BM exportfält*

SMART BUILT
ENVIRONMENT

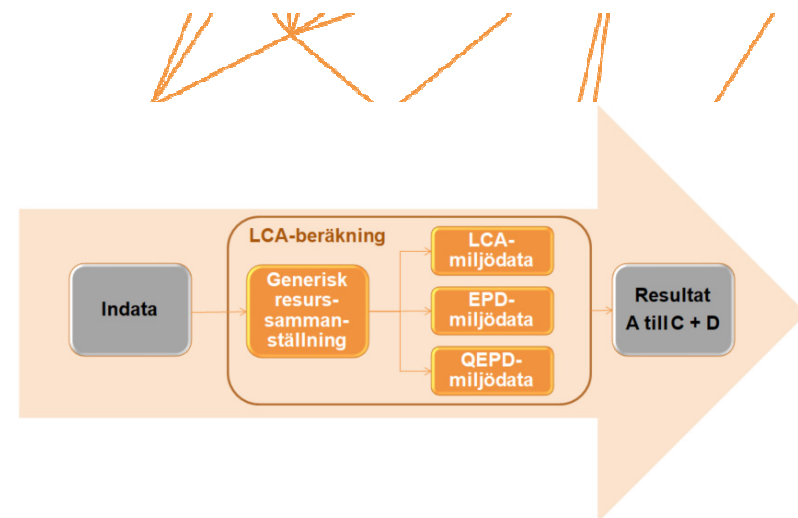
LCA-beräkning: Bearbetning av indata

LCA-beräkningen görs genom att,

- 1) läsa in resurssammansättningen,
- 2) mappa resurserna mot SBE resursregister,
- 3) genomföra enhetsomvandlingar till kg för alla byggprodukter,
- 4) koppla mot LCA-data.

Beräkningen förenklas om;

- Resurser i exportfilen/API-anropet ges enligt SBE resurs-GUID som hålls uppdaterad genom att vara uppkopplad mot SBE resurshubb. Resurs-GUID i hubben är för närvarande kopplade till CoClass "material" och "komponent" samt bSDD
- Genom att använda SBE resurs-GUID kan alla använda samma densiteter som behövs vid enhetsomvandlingarna
- När såväl miljödeklarationer (EPD) som externa LCA-databaser är uppkopplade mot SBE resurshubb görs mappningen mellan resurssammansättningens resurser mot miljödata automatiskt
- Om alla LCA-databaser och EPD data använder resurs-GUID är enkelt att beräkna resultatet med olika dataset
- Andra externa tjänster kan kopplas till Resurs-GUID i såsom AMA osv

För att uppnå ett sömlöst flöde så kräver detta att SBE resurshubb med Resurs-GUID används

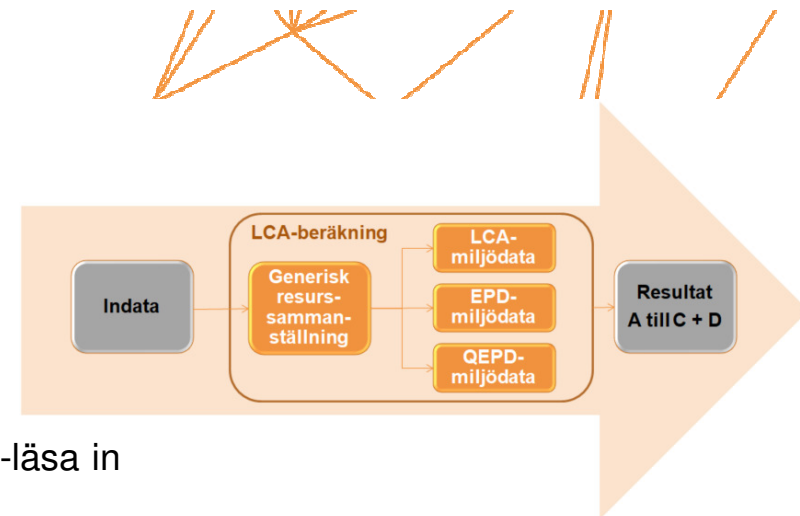
Resultat: LCA-resultat och /eller dess resurssammansättning

Resultatet från "LCA-verktyget" kan dels ges som ett LCA som då är minst, läsa in resurssammansättningen,

- 1) Uppdelad per informationsmodul (enl. CEN standarderna)
- 2) Per byggdel
- 3) koppla mot LCA-data.

Beräkningen förenklas om;

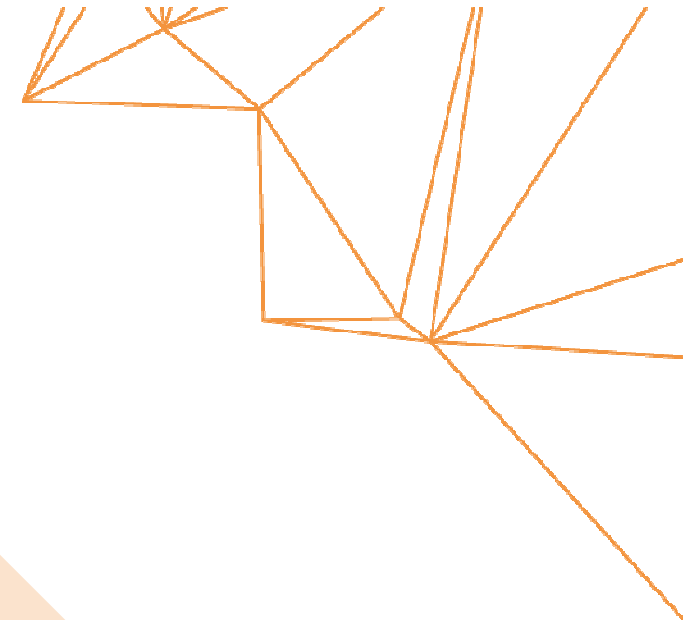
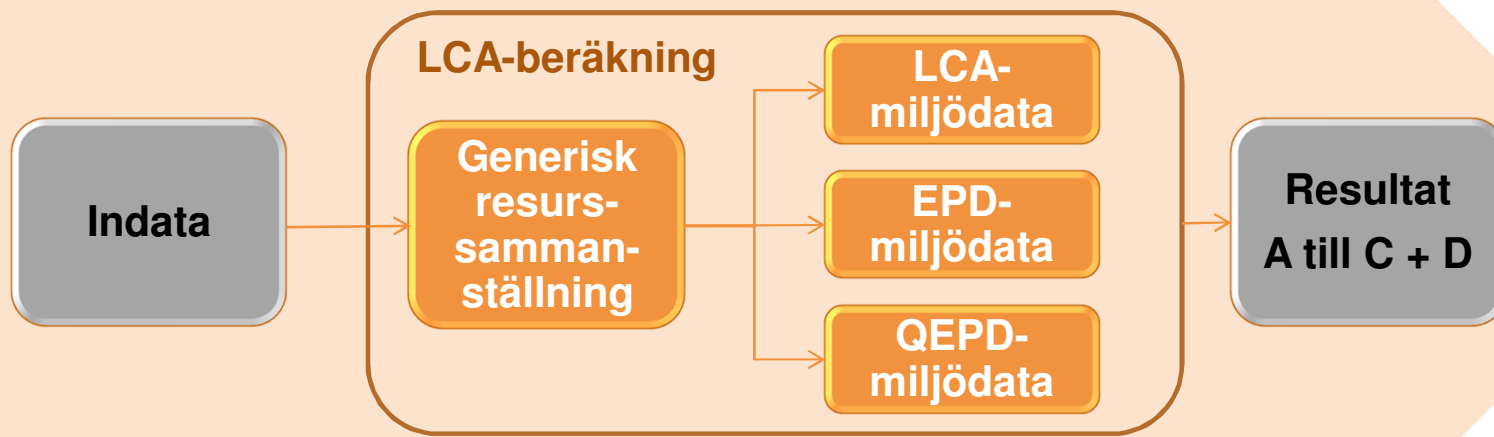
- Resurser i exportfilen/API-anropet ges enligt SBE resurs-GUID som hålls uppdaterad genom att vara uppkopplad mot SBE resurshubb. Resurs-GUID i hubben är för närvarande kopplade till CoClass "material" och "komponent" samt bSDD

För att uppnå ett sömlöst flöde så kräver detta att SBE resurshubb med Resurs-GUID används

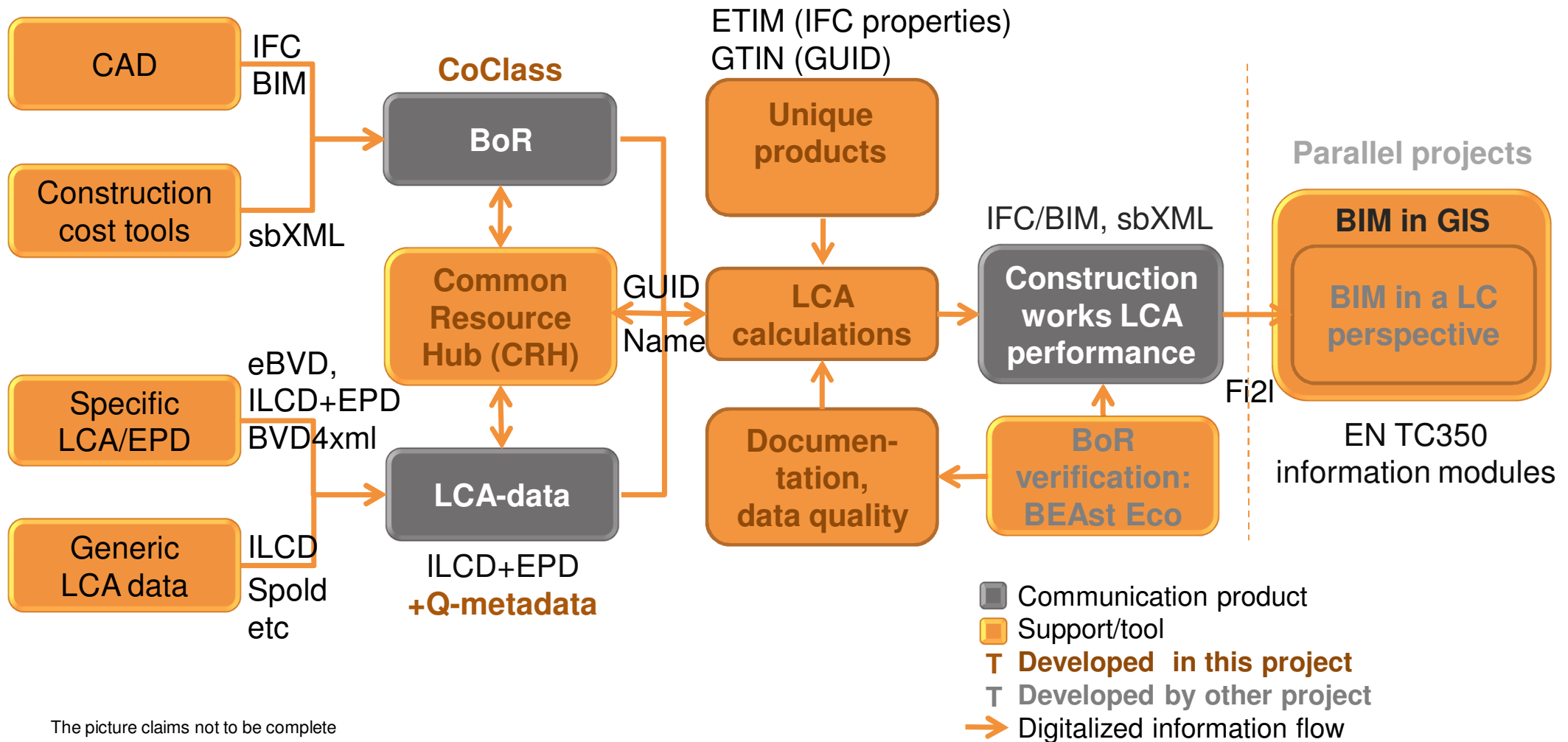
**SMART BUILT
ENVIRONMENT**

Arbetsflöde

Digitaliserad produktinformation enligt SBE LC

The picture claims not to be complete

Rapporter från del 1

1. 1a + SBE Standardisering: Eckerberg K, Green C: Badrumspiloten
2. 1a, samt SBUF: Erlandsson M (2017). Framtidens smarta digitala miljöberäkning. Introduktion till resurshubben och arbetsprocessen. Smart Built Environment, IVL Svenska Miljöinstitutet rapport C 259, ISBN 978-91-88319-86-9, oktober 2017.
3. 1b, 1c: Eckerberg K: Branschgemensam begreppsdata och resursregister. Smart Built Environment och Svensk Byggtjänst, December 2018.
4. 1.2 Bernstad A: Introduction to a digital EPD – the ILCD+EPD machine readable format. Smart Built Environment and IVL Swedish Environmental Research Institute, January 2019.
5. 1.3 Jönsson J-A: Resurshub för miljöresurser. Hantering och Innehåll i SBEhub. Smart Built Environment och Åkej, December 2018.
6. 1.3 Jönsson J-A: *Format for en generisk byggkalkyl SBESbXML. Smart Built Environment och Åkej, manuskript.*
7. 1.4 Erlandsson M (2018). Datakvalitet för en LCA-beräkning av ett byggnadsverk. IVL Svenska Miljöinstitutet rapport C, ISBN 978-91-88319-86-9, december 2018.
8. 1.4 Erlandsson M (2018). Datakvalitet för en LCA-beräkning av en byggnad. IVL Svenska Miljöinstitutet rapport C, ISBN 978-91-88319-86-9, december 2018.
9. 1.4 Erlandsson M (2018): Q metadata for EPD. Quality-assured environmental Product declarations (EPD) for healthy competition and increased transparency. Smart Built Environment and IVL Swedish Environmental Research Institute, October 2018.
10. 1.4+extramedel: Erlandsson M, Jönsson J-A, Kusche O, Emil Schönberg E, Welling S 2018: Efficient use of digital EPD via ILCD+EPD+. Including format additions suggested by smart built environment (SBE). Smart Built Environment and IVL Swedish Environmental Research Institute, ISBN 978-91-88319-86-9, report C, December 2018.